

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/372/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4613208650
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Dudzíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2015:4613208650.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou JUDr. Helenou Dudzíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti G. a to U., nar. XX.XX.XXXX a Y., nar. XX.XX.XXXX, t.č. O., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov : matky Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., K. H. XXX a otca P. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., K. H. XXX, t.č. vo výkone väzby v B. a B. J., za účasti Okresnej prokuratúry Topoľčany, o návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e nad maloletou U. G., nar. XX.XX.XXXX a Y. G., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, s účinnosťou od 27.08.2013, ktorú ústavnú starostlivosť budú vykonávať v zariadení O., E. XXX.

Súd z a v ä z u j e otca a matku prispievať na výživu maloletej U. mesačne sumou 30% zo sumy životného minima nezaopatreného nepľnoletého dieťaťa a maloletej Y. mesačne sumou 30% zo sumy životného minima nezaopatreného nepľnoletého dieťaťa , u oboch s účinnosťou od 27.08.2013, na účet O. H.

o d ō v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch podal návrh na vydanie uznesenia o predbežnom opatrení podľa § 75 písm. a/ O.s.p. o okamžitom zverení maloletej U. G. a maloletej Y. K. do starostlivosti O. nakoľko matka maloletých detí dňa 27.08.2013 oznámila telefonicky na OO-PZ Topoľčany, že ide podrezať všetkých svojich 6 detí a aj ona sa podreže a keďže bolo podozrenie, že môže svoje hrozby naplniť, privolaná policajná hliadka zabezpečila privolanie rýchlej záchrannej pomoci pre matku maloletých detí.

Uznesením Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 11PPOm/5/2013 zo dňa 28.08.2013 bolo nariadené predbežné opatrenie o okamžitom umiestnení maloletých detí do starostlivosti pracovníkov O. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka a Krajský súd v Nitre uznesením sp.zn. 8CoPom/2/2013 zo dňa 21.10.2013 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil, teda uznesenie o nariadení predbežného opatrenia nadobudlo právoplatnosť dňom 19.11.2013.

Uznesením Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 9P/372/2013 zo dňa 11.12.2013 bolo začaté konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad oboma maloletými deťmi.

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 9P/372/2013 zo dňa 17.07.2014 súd nenariadil ústavnú starostlivosť nad maloletou U. G., nar. XX.XX.XXXX a maloletou Y. G., predtým K., nar. XX.XX.XXXX a súčasne súd nariadil výchovné opatrenie a to dohľad nad výchovou maloletej U. a Y..

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie kolízny opatrovník, teda Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Topoľčany, odbor sociálnych vecí a rodiny, v ktorom odvolaní uviedol, že v čase konania pred súdom prvého stupňa bol otec P. G. na slobode a uisťoval súd, že jeho správanie sa výrazne zmenilo a že sa nechce vrátiť do výkonu trestu odňatia slobody. Súd z uvedeného dôvodu nenariadil nad deťmi ústavnú starostlivosť. Ďalej uviedol, že počas prázdnin, kedy deti trávili pobyt v domácnosti rodičov bolo často vykonávané sociálne šetrenie a neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o deti. Dňa 08.08.2014 bola opätovne navštívená domácnosť matky, ktorá však javila známky požitia väčšieho množstva alkoholu, čo potvrdili aj deti. Obyvatelia miestnej rómskej komunity nahlásili nevládnutie starostlivosti o maloleté deti zo strany matky. Po konzultácii s riaditeľkou Detského domova sa rozhodli pre vyňatie všetkých detí z domácnosti matky z dôvodu, že otec bol vzatý do vyšetrovacej väzby a matka, ktorá bola v pokročilom štádiu tehotenstva, evidentne starostlivosť o deti nevládala.

Krajský súd v Nitre uznesením sp.zn. 8CoP/49/2014 zo dňa 06.11.2014 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, pričom v rozhodnutí poukázal na tú skutočnosť, že je potrebné preveriť, či nie je v záujme maloletých detí rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 2 písm. a/ až d/ Zákona o rodine, ďalej je potrebné zistiť situáciu v rodine matky, ako aj otca.

Súd v zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Nitre doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov, odpisom registra trestov, správami DD H., správami OR PZ Topoľčany, správou Mesto, Topoľčany, správou kolízneho opatrovníka, ako aj pripojením rozhodnutí Okresného súdu Topoľčany ohľadne trestného stíhania otca maloletých detí.

Matka s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti nesúhlasila, pretože chce mať deti doma, keďže ich ľubi a uvedomila si svoju chybu. Priznala, že v tom čase bola pod vplyvom alkoholu, dokonca bola hospitalizovaná v PN I. L.. Okrem maloletej Y. a U. má vyživovaciu povinnosť k maloletemu S. K., nar. XX.XX.XXXX, O. K., nar. XX.XX.XXXX, P. G., nar. XX.XX.XXXX, D. K., nar. XX.XX.XXXX. Matke sa narodila maloletá M. S. K., dňa XX.XX.XXXX, pričom všetky maloleté deti sú umiestnené v ústavnom zariadení.

Otec maloletých detí s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti nesúhlasil, bol vypočutý k podanému návrhu vo výkone trestu odňatia slobody, bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody dňa 28.03.2015 a uznesením Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 1Tp/22/2015 zo dňa 26.05.2015 bol vzatý do väzby podľa § 71 ods.1 písm.c/ Tr. por. pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1,ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a iné, teda otec maloletých detí sa od 23.05.2015 od 16.10 hod. nachádza vo výkone väzby.

Z pripojeného odpisu registra trestov na čl.148 súd zistil, že otec maloletých detí bol doposiaľ 13-krát súdne trestaný, naposledy v r.2014 sp.zn. 1T/97/2013.

Zo správy DD H., E. XXX súd zistil, že maloletá U. G. sa nachádza v ich zariadení, pričom v ich zariadení sa nachádza i S. K., O. K., D. K., P. G. a Y. G.. Pokiaľ ide o maloletú U., táto od umiestnenia t.j. od 27.08.2013 napreduje vo vývoji po každej stránke, zdravotný ako i psychický stav dieťaťa je stabilizovaný. Pokiaľ ide o Y. G., jej zdravotný stav je v súčasnej dobe dobrý, nie je evidovaná v žiadnej odbornej ambulancii a so súrodencov je naviazaná na sestru U., s ktorou trávi prevažne celý deň. Vo vzťahu k nej hľadá istotu, ale prejavuje sa i súrodenecká rivalita a občasné konflikty.

Z ďalších správ DD H. vyplýva, že pre obe maloleté deti je vhodné zabezpečiť stabilné rodinné prostredie, v ktorom postupne nadobúdajú istotu a v ktorom môžu následne pokračovať v ich prirodzenom psychickom a osobnostnom vývine.

Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 28.04.2015 vyplýva, že obe maloleté deti boli dočasne umiestnené do zariadenia DD H., nakoľko matka telefonicky oznámila na OO-PZ Topoľčany, že ide podrezať všetky svoje deti a aj ona sa sama podreže. Vzhľadom k tomu, že bolo podozrenie, že matka tieto svoje hrozby môže naplniť, hliadka PZ privolala záchranú službu a pracovníka ich oddelenia a matka bola odvezená do PN I. L. a druh matky P. G. bol vzatý do väzby. Vzhľadom k tomu, že v súčasnej dobe nie je istota, že maloleté deti budú vyrastať v sociálne podnetnom prostredí, doporučil nariadiť ústavnú starostlivosť nad oboma maloletými deťmi.

Kolízny opatrovník predložil tunajšiemu súdu aktuálne rodné listy maloletej Y. G., predtým K. zo dňa 19.05.2015.

Zástupca OP Topoľčany, vzhľadom na prevedené dokazovanie, ako aj zabezpečené listinné dôkazy a stanovisko kolízneho opatrovníka, doporučil nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletou U. G. a Y. G..

Podľa § 54 odsek 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 odsek 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona

Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti, súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu: rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 odsek 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania, výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 odsek 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 odsek 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 81 odsek 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Súd na základe prevedeného dokazovania mal za to, že nariadenie ústavnej starostlivosti bude na prospech maloletých detí, keďže je vhodné, zabezpečiť pre obe maloleté deti stabilné rodinné prostredie, čo však obaja rodičia nie sú schopní zabezpečiť. Súd napokon dal šancu obom rodičom, keďže nenariadil ústavnú starostlivosť, mal za to, že obaja rodičia zmenia svoj spôsob života, čo však napokon sa tak nestalo, keďže následne otec maloletých detí bol vzatý do väzby a matka nevládala starostlivosť o maloleté deti, ktoré v tom čase boli v domácom prostredí počas prázdnin. V súčasnej dobe opätovne otec maloletých detí bol vzatý do väzby, matka maloletých detí zostala sama, žije v byte, ktorého majiteľom je otec maloletých detí, teda nemá vyriešenú ani bytovú otázku, preto súd má za to, že za danej situácie ústavná starostlivosť je na prospech maloletých detí.

Súd nariadil ústavnú starostlivosť odo dňa umiestnenia maloletých detí, t.j. 27.08.2013 s tým, že ústavná starostlivosť sa vykonáva v DD, H..

Súd zaviazal otca a matku prispievať na výživu oboch maloletých detí sumou 30 % zo sumy životného minima nezaopatreného nepĺnoletého dieťaťa, od 27.08.2013, t.j. odo dňa umiestnenia na účet O.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 - 3 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.